

Bærum kommune

post@baerum.kommune.no

Skui 18.10.2021

SAK 21/9120 - Innspill til lokalt viktige naturområder – naturmangfoldstrategien

Varsel om oppstart av naturmangfoldstrategi - Bærum kommune ønsker innspill om lokalt viktige naturområder

Vi takker for svarfrist utsatt fra 15.10 til 18.10.2021.

Skui vel vil få gi følgende innspill til oppstart av Bærum kommunes naturmangfoldstrategi.

Overordnet strategi for å ivareta naturmangfold

Overordnet forventes at naturmangfoldstrategien bidrar til at eksisterende og økt kunnskap om naturverdier spiller en tydelig og mer avgjørende rolle enn det som har blitt praktisert hittil. Det er derfor forventninger til at Bærum kommune følger opp overordnede statlige føringer og signaler når det gjelder ivaretagelse av naturmangfold på mikronivå/kommunalt nivå med tydelige koblinger til mål og vedtak i hverdagsforvaltningen av natur.

Det forventes at det utarbeides strategier hvor et hvert arealinngrep som berører natur i Bærum skal vurderes etter Naturmangfoldlovens føringer (egen lov) – og hvor disse vurderinger synliggjøres. Dette betyr at vurderingene foretas av personell med dyptgående naturkunnskaper på økosystem og artsnivå.

Slike kunnskapsbaserte vurderinger synes å være mangelfulle, eller i stor grad fraværende, og bør/må målsettes i den videre forvaltning av natur i Bærum . Et ekstra fokus må settes siden presset på naturlig natur og nedbyggingen av denne har vært og er gjennomgripende i Bærum gjennom de siste 100 år. Kommunen må i dette ansvarsettes siden kommunen forvalter noen av landets viktigste arealer for bevaring av naturmangfoldet knyttet til lokalklima, nedbør, kvartærgeologi, geologi osv. Dette innbefatter også naturmangfold knyttet til jordbruks- og kulturlandskap etablert gjennom de siste 3000 år.

Det bør settes som klart mål at siden Naturmangfoldloven er sektorovergripende skal disse kvalifiserte vurderinger av naturmangfoldet og naturtilstanden sammen med PBL danne grunnlag for politiske vedtak – slik loven faktisk krever.

Samfunnet, ei heller Bærum, kan ikke fortsette med å bygge ned stadig nye områder. Det bør derfor inn i naturmangfoldstrategien at et prosjektet må godtgjøre hvordan det bidrar til å redusere klimagassavtrykk og spesielt hvordan det bidrar til å øke artsmangfoldet. Dersom prosjektet ikke kan vise en positiv effekt, men tvert imot bidrar til økte utslipp og/eller reduksjon i artsmangfoldet, kan det ikke kunne fremmes og må avvises.

Vi er nå i en meget alvorlig situasjon ref. appellen fra FNs generalsekretær at nå haster det å gjøre tiltak. «Alle monner drar».

Registrering av naturmangfold og bruk av kunnskap.

Å systematisk skaffe seg mere informasjon og kunnskap om naturmangfoldet, økologi og samspillet i naturen i Bærum er positivt. Bærum har fra naturens side et stort artsmangfold og et gunstig klima og jordsmonn.

Men vi opplever flere problematiske forhold som må løses i relasjon til dette temaet:

1. Mangelfulle registreringer

Det er ikke utført tilstrekkelige og gode nok registreringer. Deriblant at registreringen er gjort på feil årstid. Registreringen blir da ufullstendige og misvisende.

2. Registreringer blir ikke lagt inn i databaser.

3. Registrering blir ikke brukt eller ikke vektlagt.

Registreringer som er kjent blir ikke tatt hensyn til i arealplan og/eller ved bruk av planen i konkrete utbygningstilfeller – det gis dispensasjoner til tross for påvist truet naturmangfold.

4. Klassifisering kan gi økt utbygging

Registreringer blir gjort, men de brukes til å verdisatte og klassifisere område som mer eller mindre «verdt». Dvs at områder med «lite» biologisk mangfold nå lettere blir bygget ut.

Tendensen til at natur har bare verdi om den har verdi for mennesker må snues. Sett fra naturens side har ofte naturen størst verdi om den ikke påvirkes av menneskelig aktivitet.

Dette forsterker tendensen til at Bærum ikke har, men hadde, et stort artsmangfold.

Grønne lunger i nærområde.

Det er minst like viktig å undersøke naturområder som ikke brukes av befolkningen som de som er «populære». Det må være områder hvor naturen får «ordne» seg selv uten menneskelig inngripen.

Dette gjelder også i Mark, hvor det bl.a. oppleves at planting for skogsdrift skaper «industriiskog» med svært lavt artsmangfold. Kommunen må derfor legge om fra flatehogst til plukkhogst. Det vil være en fordel både for artsmangfold, kvaliteten på tømmeret og for friluftsliv. Ref hugging av nærskogsområde og ødelagt område for bla orienteringsløpere, mv.

Skui Vel har tidligere i år utarbeidet en oversikt over «grønne lunger» i vellet utenfor Marka for Naturvernforbundet i Bærum. Denne viser en del av de områder som bør prioriteres for nærmer undersøkelse. Det understrekes at også områder som ikke er markert bør undersøkes.

Naturmangfoldstrategi både «til lands og til vanns»

Naturmangfoldstrategien må omfatte også «til vanns» dvs bekker, elver og vann og deres kanter og bredder, samt sjøen.

Strategien må inneholde kort- og langsiktig strategi for å sikre levedyktige kantsoner langs Isielva og Sandviksvassdraget med tilhørende vann og bekker. Dette er selvfølgelig ikke bare i Skui Vels område, men for hele kommunen.

Naturmangfoldstrategien må også inneholde en strategi for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i elver vann og bekker. Like viktig er hvordan forhindre dårlig kjemisk og økologisk tilstand, Etter Vanddirektivet skal et hvert tiltak i/ved vassdrag bidra til å heve vassdraget. Strategien må også inneholde forskjellige måter å oppnå smart overvannløsning til vann og vassdrag dette både for å forhindre forurensning, men også virke fordrøyende for å hindre flom.

Avrenningen fra land til vassdrag og videre til sjøen er avgjørende for bedre økologisk og kjemisk tilstand både i vassdrag og i Oslofjorden.

Det er lite oppløftende å se hvordan Rustanelva og Isielva stadig tilføres slam fra anleggsarbeider og nitrogen fra sprengstein som legges rett i elveløpet. I henhold til Vanddirektivet er det ikke anledning til å gjøre tiltak i vassdrag som gjør vassdraget dårligere.

Biologiske undersøkelser som ikke er lagt inn i databaser

Det må sterkt fremheves at kommunen prioriterer å sørge for at registreringer i Bærum legges inn i databaser. Dette er en stor jobb og det kan ikke pålegges at den som har utarbeidet rapporten, ofte på frivillig grunnlag, skal legge det inn.

Det må være mulig i databaser å legge inn referanser til rapporter slik at de kan benyttes selv om de enkelte funn ikke er lagt inn i databasene.

Det er erfart at databasen som kommunen selv har etablert oppleves mangelfull i forhold til artsdatabanken. Rapporter med registreringer som er ufullstendig registrert i databaser:

- *Biologisk mangfold på ISI – Sommerfuglfaunaen på Isi NiB 2003 v/ Per O. Seglen,*
- *Økologisk samspill i Bærum: Vegetasjon og Insektliv på Isi. NiB 2004 v/ Per O. Seglen.*
- *BioFokus-rapport 2008-25: Naturverdier i dalføret Kattås-Jordbru-Ursdalen-Sølvhølen, Bærum kommune v/ Finn Michelsen, Terje Blindheim, Øystein Røsok og Jon Klepsland 26.10.2008*
- *Naturverdier og biologisk mangfold på Jordbru, Bærum kommune v/ Finn Michelsen Juli 2006*

Vi regner med at Bærum kommune har disse, Men legger de med for tilfelle skyld.

Biologiske rapporter blir ikke brukt eller satt til side.

Et par eksempler på at når det kommer til sak så følges ikke de god intensjoner, det innvilges i stedet dispensasjoner og gjøres unntak:

- Biologisk undersøkelse i forbindelse med Skui-Kveise/Jarenlia sa tydelig at bekkefaret, Svartorbekken, ikke bør krysses. En skulle tro at det ville tas hensyn til. Men utbygger sa: "Det er ikke mulig" og bekken ble krysset tre ganger, to ganger med bilvei og en gangvei.
- Brekkeski/Nordby med registrert fullverdig landbruks jord, god matjord og stort biologisk mangfold. Her drev kommunen aktiv påvirkning for å redusere verdien av matjorda samt å dekke seg bak at mange biologiske registreringer som fantes i rapporter, men ikke er lagt inn artsdatabaser som kommunen bruker, og derved ikke ble tatt hensyn til - naturverdiene tapte igjen.
- Flatehogst på Jordbru vest av Ringiåsen.
I rapporten Biofokus 2008-25 var bregnen vasstelg registret, den er «sterkt truet». Det ble foretatt flatehogst da registreringen ikke lå i databaser kommunen brukte, selv om rapporten var kjent av kommunen og finnes der. Biotopen ble da fullstendig endret og vasstelgen forsvant.

Klassifisering gir grunnlag for økt utbygging av natur

Det er gjentagende eksempler på at registreringer som ikke påviser et stort antall av truede arter blir betraktet som mindre viktig og området derved blir tatt til utbygging. Dette gjelder både i byggesonen, innmark med matjord og utmark og i Marka.

Det er også en tendens til at «områder som ikke er viktig for mennesker» lettere tas. Dette er en alvorlig trussel mot å ivareta og heller ikke øke artsmangfoldet.

Eksempel på at naturområder og grønne lunger, som er «unge» som f. eks brakkmark, blir bygget ned fordi at de er lagt brakk. Men slike områdene er tvert imot eksempel på natur som kan bli verdifull – der foregår en naturlig restaurering av natur.

Et godt eksempel på dette er å ikke foreta nedbyggingen av påklagde Skui/Kveise (Jarenlia).

Vedlegg: - < [Vedlegg Skui Vel - Svar spørreskjema - NiB Grønne lunger_ak_25062021.pdf](#)>

- Samt 4 nevnte rapporter fra undersøkelser av biologisk mangfold

Med vennlig hilsen

Skui vel

Morten Heldal Haugerud *sign*

leder